

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایند. www.asebankafinet.ir

با سمه تعالی

« فرم شماره : ۱ »

فرم خلاصه اطلاعات مربوط به کارمندان و مستندسازی « ویژه ارتقاء رتبه شغلی عالی »

نام خانوادگی : نام :

رشته شغلی : عربی نام پدر :

شماره پرسنلی : کد ملی :

پست سازمانی : دبیر

سابقه خدمت قابل قبول (روز / ماه / سال) : سوابق تجربه قابل قبول (روز / ماه / سال) :

۱. محل جغرافیایی خدمت : آموزش و پرورش استان حوزه محل خدمت « شهر / شهرستان » :

۲. سوابق تجربی کارمند : « بر اساس فرم ۵۰۲ اطلاعات پرسنلی »

ردیف	رشته شغلی	عنوان پست سازمانی	دوره تصدی	ردیف	رشته شغلی	عنوان پست سازمانی	دوره تصدی
۱			۷				
۲			۸				
۳			۹				
۴			۱۰				
۵			۱۱				
۶			۱۲				

۳. میانگین امتیاز مکتسبه طول دوره ارزشیابی کارمند : امتیاز

۴. عناوین دوره های آموزشی مرتبط با شغل : « عالی : ۱۵۰ ساعت »

ردیف	عنوان دوره	ساعت	ردیف	عنوان دوره	ساعت
۱			۷		
۲			۸		
۳			۹		
۴			۱۰		
۵			۱۱		
۶			۱۲		

* جمع ساعت دوره های آموزشی : ساعت

۵. مهر و امضاء مدیر کل آموزش و پرورش استان :
۶. امضاء رئیس امور اداری و تشکیلات استان :

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فرشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایند. www.asebankafinet.ir

« فرم شماره : ۲ »

« ویژه ارتقاء رتبه شغلی عالی »

* مستند سازی تجربیات « کارمند محترم لطفاً در خصوص هر یک از قسمتهای زیر چند سطر توضیح دهید »

مقدمه : ارائه توضیح کلی در خصوص حوزه فعالیت کارمند :

۱. ارزشیابی عمومی :

- نقاط قوت در زمینه وظایف و مسئولیت های شغلی :

الف : داشتن طرح درس منظم و روزانه ب : استفاده از روش های تدریس جدید

ج : توجه به دانش آموزان ضعیف تر در هنگام یادگیری د : استفاده از تجربیات دبیران دیگر عربی

- نقاط ضعف در زمینه وظایف و مسئولیت های شغلی :

الف : کم علاقه دانش آموزان به درس عربی ب :

ج : د :

۲. اقدامات خاصی که در طول خدمت صورت گرفته و به نتیجه رسیده است .

بهترین اقدام من در دوره تحصیل یکی استفاده از روش های علمی جدید در آموزش دروس بوده و دیگری

استفاده از تجربیات دیگر همکاران

۳. بیان نکات ویژه و کلیدی حاصل تجربیات کارمند که منجر به بهبود وضع در حوزه کاری شده است .

داشتن طرح درس روزانه و سالانه - اهمیت دادن به ارزشیابی های روزانه - توجه به دانش آموزان ضعیف تر

در یادگیری - توجه کردن به تجربیات همکاران

۴. برنامه خاص برای آینده ناشی از تجربیات گذشته .

مطالعه روش های جدید تدریس در زمینه رشته خودم - ادامه تحصیل

۵. مهر و امضاء مدیر کل آموزش و پرورش استان : ۶. امضاء رییس امور اداری و تشکیلات استان :

هوالمزاق

« ویژه ارتقاء رتبه شغلی خبره »

اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان شمالی

کد پرسنلی : شماره ملی :

نام : نام خانوادگی :

رشته شغلی : دبیر عربی عنوان پست سازمانی : دبیر

رتبه قبلی و تاریخ اجراء : خبره .../.../...

رتبه جدید و تاریخ اجراء : عالی / /

عنوان مستندات تجربیات مدون :

تجربیات تدریس عربی دوره دبیرستان

فهرست مطالب

- مقدمه : ۷
- نکات کلیدی : ۷
- شرح وظایف بنده به عنوان دبیر عربی دبیرستان ۸
- تجربیات تدریس عربی دبیرستان: ۱۱
- تجربه ۱ : استفاده از روش کنفرانس در تدریس عربی ۱۱
- توضیح و تبیین تجربه استفاده از روش کنفرانس در تدریس عربی : ۱۱
- تجربه ۲ : استفاده از روش بازگویی در تدریس عربی ۱۲
- تبیین و توضیح استفاده از روش بازگویی در تدریس درس عربی : ۱۲
- تجربه ۳ : استفاده از روش پرسش و پاسخ در تدریس درس عربی : ۱۲
- تبیین تجربه استفاده از روش پرسش و پاسخ در تدریس درس عربی : ۱۳
- تجربه ۴ : توجه و بررسی نقاط ضعف دانش آموزان در یادگیری درس عربی ۱۳
- تبیین تجربه توجه به نقاط ضعف دانش آموزان : ۱۳
- تجربه ۵: نزدیکی به دانش آموزان در تدریس عربی : ۱۴
- تبیین و توضیح تجربیات بنده در طی سال های تدریس عربی : ۱۵
- الف: در فرآیند تدریس بنده در درس عربی همیشه اصول زیر را رعایت می کردم : ۱۵
- در فرآیند تدریس عربی معلمان به ۴ دسته تقسیم می شوند: ۱۵
- ب: روش های پیشنهادی برای فعال کردن تدریس نوین و یاد دهی درس عربی حاصل از تجربیات تدریس ۱۶

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

- ۱: روش قرائت متون عربی دروس : ۱۶
- ۲: روش مکالمه : ۱۶
- ۳: بررسی ترجمه ی متون درسی:..... ۱۷
- ۴: روش تدریس قواعد : ۱۷
- پیشنهادات بنده برای تدریس قواعد عربی : ۱۸
- ۵: روش حل تمرین : ۱۸
- ج: سایر الگوهای فعال تدریس که در کلاس ها بکار می بردم..... ۱۹
- ۱: الگوی تدریس اعضای تیم در تدریس عربی ۱۹
- ۲: نقش معلم قبل از اجرای الگو در تدریس عربی:..... ۱۹
- ۳: ویژگی های متن درس در تدریس عربی: ۱۹
- نقش معلم در تدریس زبان عربی : ۲۰
- و اما نکاتی دیگر مطرح است که باید مورد توجه قرار بگیرد : ۲۰
- ۱- انتخاب و بکارگیری روش های تدریس مناسب : ۲۰
- معایب و نقدهایی که به کتاب های عربی دبیرستان از نظر بنده وارد می باشد : ۲۱
- معایب کلی کتب عربی با ارائه پیشنهادها و روش تدریس هر مورد : ۲۱
- موانع یادگیری زبان عربی حاصل تجربیات تدریس ۲۴
- بدین منظور این موانع در چند مقوله زیر مورد بحث قرار می گیرند..... ۲۵
- مشکلات مربوط به تدریس زبان عربی ۳۴
- پیشنهادات روش های تدریس عربی ۳۷

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی اسمان مراجعه نمایند . www.asebankafinet.ir

شیوه های ایجاد علاقه در دانش آموزان نسبت به درس عربی حاصل تجربیات تدریس :..... ۳۸

پیشنهادات و راهکارها برای کلاس درس عربی..... ۴۲

پیشنهادات به معلمان برای تدریس بهتر درس عربی حاصل تجربیات بنده..... ۴۵

نتیجه گیری :..... ۵۱

منابع و مأخذ:..... ۵۲

کتب:..... ۵۲

فروشگاه علمی اسمان

مقدمه :

اینجانب سالهاست به تدریس درس عربی در مقطع دبیرستان مشغول هستم. در این همیشه سعی کرده ام به بهترین نحو ممکن عربی را به دانش آموزان آموزش دهم.

در این مدت تجارب زیادی از نحوه یادگیری و یاددهی به دانش آموزان بدست آورده ام. به عقیده بنده قرار دادن تجارب خود در اختیار دیگران و همچنین استفاده از تجارب دیگران با عث پیشرفت زیادی در امر بهتر یاد دادن به دانش آموزان می شود.

بنابراین هدف از نوشتن این تحقیق بیان این تجربیات و در اختیار قرار دادن این تجربیات در اختیار سایر همکاران برای تسریع فرایند یاددهی به دانش آموزان می باشد. امید است با این کار قدمی در راستای آموزش بهتر دانش آموزان در یادگیری درس عربی برداشته باشم.

نکات کلیدی :

تجارب تدریس درس عربی - تبیین تجربیات - ارائه راهکارها و پیشنهادات

شرح وظایف بنده به عنوان دبیر عربی دبیرستان

- اهتمام در به وجود آوردن محیطی کاملاً آموزنده و پرورش دهنده در کلاس درس منطبق با موازین و

معیارهای اسلامی به طوری که زمینه شکوفا شدن استعدادهای فطری و خدادادی دانش آموزان از هر جهت فراهم باشد.

- نظارت کامل بر رفتار و کردار دانش آموزان و دادن تذکرات لازم به آنان در مواقع لازم باتوجه به اصول و شیوه های تربیتی اسلامی.

- سعی در ایجاد جو تفاهم و همکاری اسلامی بین دانش آموزان در یادگیری دروس و سایر امور و ارائه رفتاری کاملاً اسلامی در کلاس درس به نحوی که دانش آموزان نمونه و الگوی کامل از رفتار اسلامی را همواره مدنظر داشته باشند.

- حضور به موقع در کلاس درس و سعی وافر در هدر نرفتن وقت دانش آموزان و اشتغال به تدریس موظف بر طبق برنامه هفتگی براساس ضوابط مصوب وزارت آموزش و پرورش.

- تهیه طرح درس سال تحصیلی به منظور تخصیص مطالب برنامه به فواصل زمانی معین.

- رسیدگی به حضور و غیاب دانش آموزان و ثبت غیبت آنان در دفتر مخصوص و ارائه گزارش لازم به رئیس آموزشگاه.

- گروه بندی دانش آموزان از نظر استعدادهای مختلف جهت پیشبرد وضع تحصیلی آنان.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایند. www.asebankafinet.ir

- آموزش اصول نظری مواد و دروس فنی متناسب با برنامه آموزش علمی دانش آموزان.

- آماده کردن وسایل لازم برای تدریس و تشریح در کلاس درس در صورت لزوم.

- تشریح نمونه های ساخته شده مورد نیاز برای دانش آموزان طبق نقشه.

- انجام امتحانات به منظور سنجش معلومات و یادگیری دانش آموزان برطبق مقررات و دستور عمل های مربوط.

- تصحیح اوراق امتحانی و تسلیم ریز نمرات به مقام مربوط ظرف مدت مقرر برابر دستور عمل های مربوط.

- برقراری و حفظ نظم در کلاس درس.

- مطلع ساختن اولیاء دانش آموزان از وضع تحصیلی و اخلاقی فرزندانشان و تماس و ارتباط با آنان در حد لزوم.

- گزارش به موقع وضع تحصیلی و اخلاقی دانش آموزان به مقام ذیربط.

- گزارش در جلسات و شوراهاى دبیران و همکاری با سایر مقامات مربوط در زمینه مختلف آموزش و پرورش.

- همکاری با رئیس واحد آموزشی مربوط و اجرای دستورات در حدود مقررات وزارت آموزش و پرورش.

- گزارش وضع درسی و کارآموزی دانش آموزان و هنرجویان به مقام مربوط.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایید. www.asebankafinet.ir

- سعی در مطالعه مداوم در روشهای تدریس و کتب تربیتی و علمی به منظور بالا بردن سطح آگاهی ها و مهارت های شغلی.

- شرکت در کلاس های آموزش ضمن خدمت که توسط وزارت آموزش و پرورش تشکیل می شود طبق برنامه.

- مشخص نمودن تمرینات و برنامه هایی که لازم است دانش آموزان و هنرجویان و یا دانشجویان جهت تفهیم بهتر دروس در منزل انجام دهند و رسیدگی به کارهای انجام شده.

- همکاری با انجمن اولیاء و مربیان واحد آموزشی مربوط.

- انجام سایر امور ارجاعی عنداللزوم.

تجربیات تدریس عربی دبیرستان:

تجربه ۱: استفاده از روش کنفرانس در تدریس عربی

یکی از روش هایی که بنده در تدریس استفاده می کردم استفاده از روش کنفرانس در تدریس درس عربی دوره دبیرستان بود. روش کار هم به این صورت بود که به دانش آموزان می گفتم که درس هفته آینده که قراره تدریس بشه رو از قبل بخوندند. و در اون جلسه به یکی از دانش آموزان می گفتم که برای سایر دانش آموزان درس رو به عربی بخواند. و تاجایی که امکان دارد درس را به فارسی ترجمه نماید. در این میان دانش آموزان دیگر نیز در ترجمه درس به فارسی به وی کمک می کردند. در این روش بنده به عنوان دبیر فقط نقش هدایتی رو ایفاء می نمودم. این روش یاددهی باعث یادگیری بسیار عالی در دانش آموزان در دروس حفظی و سخت تاریخ می شد.

توضیح و تبیین تجربه استفاده از روش کنفرانس در تدریس عربی:

این روش تدریس با روش سخنرانی تفاوت دارد، زیرا در روش سخنرانی، معلم مسئول دادن اطلاعات به دانش آموزان است، در حالی که در این روش اطلاعات توسط دانش آموزان جمع آوری و ارائه می گردد. این

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایید. www.asebankafinet.ir

روش می تواند مشخص کند که دانش آموزان تا چه اندازه میدانند. این روش یک موقعیت فعال برای یادگیری به وجود می آورد.

نقش معلم در کنفرانس ، صرفاً هدایت و اداره کردن جلسه و جلوگیری از مباحثاتی است که منجر به انحراف از موضوع کنفرانس و روال منطقی آن شود.

این روش برای درس عربی کاربرد دارد.

تجربه ۲: استفاده از روش بازگویی در تدریس عربی

یکی از روشهای تدریس که بنده در تدریس درس عربی بکار می کردم استفاده از روش بازگویی بود . به این ترتیب که از دانش آموز در هر جلسه می خواستم که حتما در جلسه بعد درس قبلی را مطالعه و در جلسه بعد بازگویی نمایند .

تبیین و توضیح استفاده از روش بازگویی در تدریس درس عربی :

بازگویی شیوه ای است که معلم بکار می برد تا فرگیر را در بیاد سپردن اشعار، قواعد، فرمولها، تعاریف و اصطلاحات تشویق کند. در بازگویی معمولاً معلم از دانش آموز انتظار دارد که موضوع بیاد سپرد را کلمه به کلمه بیان کند. شیوه بازگویی مطالب، با آنکه اغلب در کلاسها مورد استفاده قرار می گیرد، ولی متأسفانه ضرورتاً دلالت بر تحقق یادگیری نمی کند. کاربرد این شیوه تنها نشان می دهد که دانش آموز مطالب مورد نظر را بیاد سپرده است. گاهی هدف معلم اساساً این است که دانش آموز موضوعی را بخاطر بسپارد تا برای درک مفهوم خاصی از آن را بکار برد، در این روش صورت بکار گرفتن این شیوه ممکن است مفید باشد.

تجربه ۳: استفاده از روش پرسش و پاسخ در تدریس درس عربی :

در س عربی چون اصطلاحات و کلمات زیادی دارد یکی از روش های مورد استفاده در تدریس آن روش پرسش و پاسخ می باشد . بنده از این روش در یاددهی درس عربی به دانش آموزان استفاده می کردم . این روش باعث می شد که دانش آموزان همیشه آمادگی در سر کلاس داشته باشند و مطالب را به خوبی یاد بگیرند . و چون کلمات در طی جلسات تکرار می شود ، بنابراین دانش آموز این کلمات را به ذهن پایدار خود می سپارد .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایید. www.asebankafinet.ir

تبیین تجربه استفاده از روش پرسش و پاسخ در تدریس درس عربی :

شیوه پرسش و پاسخ شیوه ای است که معلم به وسیله آن فراگیر را به تفکر در باره مفهومی و ترجمه جدید یا بیان مطالبی فرا گرفته شده تشویق می کند. معلم، وقتی که می خواهد مفهوم دقیقی را در کلاس مطرح نماید یا توجه فراگیران را به موضوعی جلب کند شیوه پرسش و پاسخ را به کار می برد و نیز بدین وسیله فراگیر را تشویق می کند تا اطلاع خود را درباره موضوعی بیان کند ممکن است برای مرور کردن مطالبی که قبلاً تدریس شده اند مفید باشد، یا وسیله خوبی برای ارزشیابی میزان درک فراگیر از مفهوم مورد نظر باشد.

تجربه ۴: توجه و بررسی نقاط ضعف دانش آموزان در یادگیری درس عربی

یکی از تجارب بنده در امر تدریس درس عربی توجه به موفقیت دانش آموزان در آزمونها بود. که در گرفتن آزمون ها، سعی می کردم همیشه سوالاتی که به دانش آموزان ارایه می گردد مورد بررسی دقیق قرار می دادم. و نقاط ضعف آنها را در آن درس یادداشت می نمودم و بعد سعی میکردم که روس نقطه ضعف آن دانش آموز بیشتر کار کنم تا روند یادگیری او بهتر شود. یکی از حسن های این کار ایجاد انگیزه در دانش آموز برای یادگیری دانش آموز می شد.

تبیین تجربه توجه به نقاط ضعف دانش آموزان :

روش توجه به نقاط دانش آموزان باعث می شد که دانش آموز از اینکه بفهمد دبیر و معلم به فکر اوست در نتیجه انگیزه وی در یادگیری و مطالعه آن درس بیشتر می شود. در نتیجه یادگیری وی به مرور زمان بهتر می شود.

تجربه ۵: نزدیکی به دانش آموزان در تدریس عربی :

تجربه دیگر بنده که احساس می کنم در بالا بردن سطح کیفی کارم و نیز در بیشتر شدن موفقیتم در امر تدریس مؤثر بوده است، برقراری روابط معقول و مناسب با دانش آموزان بود به گونه ای که همه در کلاس احساس امنیت و آرامش کرده و گاهی مهم ترین مسایل خود را به راحتی مطرح و با بنده در میان می گذاشتند. علاوه بر دانش آموزان بعضی از والدین نیز برای رفع مشکلات آموزشی و پرورشی فرزندشان مراجعه نموده و استمداد می کردند. اساساً برقراری ارتباط مناسب و شایسته با دانش آموز، می تواند یکی از مهمترین عوامل موفقیت هم برای معلم و هم برای دانش آموز باشد. این مسأله، چیزی است که حتی در تعالیم دینی ما نیز بر آن بسیار تأکید شده و حتی در سیره ی پیامبر اکرم نیز داستان ها و موارد بسیاری نقل شده که پیامبر در هنگام تعلیم امور دینی، پیش از هر چیز سعی می کرد با کسی که می خواهد مطلبی را به او تعلیم دهد، به عنوان فرزند خود برخورد کند و او را در نهایت مهر و محبت مورد تعلیم قرار دهد. امروزه در علم روانشناسی و علم تعلیم و تربیت نیز دانشمندان ثابت کرده اند که برقراری ارتباط مناسب همراه با عطف و مهربانی، می تواند بهترین عامل موفقیت معلمان با شاگردان خود و ترغیب آنها برای علم آموزی باشد. از این رو من همیشه سعی می کردم تا با دانش آموزان به گونه ای برخورد کنم که آنها نه آنقدر از من دور شوند که نسبت به من و آموختن درس، بی انگیزه و بی رغبت شوند و نه آنقدر جذب من شوند که با امید به عطف و شفقت من نسبت به درس خواندن تنبل شوند، بلکه سعی می کردم با تأسی بر سیره پیامبر و مولای متقیان حضرت علی (ع) هم دافعه داشته باشم و هم جاذبه، تا دانش آموز در شرایطی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایید. www.asebankafinet.ir

معقول و منطقی، بتواند هم برای پیشرفت درسی اش تلاش کند و هم مشکلات تحصیلی و حتی خانوادگی

اش را با من درمیان بگذارد تا با همفکری و مشورت، مشکلاتش را برطرف کنیم.

تبیین و توضیح تجربیات بنده در طی سال های تدریس عربی :

الف: در فرآیند تدریس بنده در درس عربی همیشه اصول زیر را رعایت می کردم:

(۱) کمک به فراگیران و تسهیل یادگیری آنان.

(۲) فرآیند طراحی آموزشی و پرورشی پایه بصورت منظم و اصولی اجرا گردد.

(۳) لازم است فراگیران نیز در تدوین طراحی آموزشی بویژه در فعالیت های آموزشی مشارکت کنند.

در فرآیند تدریس عربی معلمان به ۴ دسته تقسیم می شوند:

الف) معلمان حافظه گرا (غیر حرفه ای) - فراگیران را آدم ماشینی فرض می کنند و می کوشند مغز آن ها را مانند یک مخزن پر کنند.

ب) معلمان معلم مدار (غیر حرفه ای) - خود را تنها فرمان ده کلاس می دانند.

ج) معلمان عمل گرا (حرفه ای) - فراگیران را افرادی خلاق و صاحب فکر می دانند.

د) معلمان شاگرد مدار (حرفه ای) - به استعدادها و علایق دانش آموز توجه دارند و از روش های

اکتشافی و فعال برای تدریس بهره می گیرند.

براساس نظر و تجربه اینجانب، در درس عربی اکثرا موارد "الف" و "ب" اجرا می شود و معلمان به بندهای

"ج" و "د" بهای کمتری می دهند البته عدم رعایت این بندها تنها ضعف معلم نیست بلکه بیشتر ضعف

دروهله ی اول به وضعیت نامطلوب و سردرگم مطالب کتب دروس عربی دوره متوسطه (که در یک بخش

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی اسمان مراجعه نمایند . www.asebankafinet.ir

جداگانه ذکر خواهد شد) و در وهله ی دوم به عدم صحیح آموزش این درس در دوره ی راهنمایی برمی گردد که باعث می شود دانش آموزان از لحاظ پایه، قوی به مراحل بالاتر راه پیدا نکنند.

ب: روش های پیشنهادی برای فعال کردن تدریس نوین و یاد دهی درس عربی حاصل از تجربیات تدریس

۱: روش قرائت متون عربی دروس :

معلم در فعال سازی جریان تدریس خود می تواند چند دقیقه امرآموزش را صرف این مورد کند و برای اکثریت

افراد کلاس چند سطر از متون عربی دروس را اختصاص داده تا آنها را به لحاظ قرائت مورد ارزیابی قرار دهد از آنجایی که در این روش فرصت برای ارزیابی اکثر دانش آموزان مهیا است باعث آمادگی و انگیزه سایرین نیز خواهد شد البته چون این روش جزو برنامه ی اصلی ارزشیابی درس عربی نیست و بصورت سلیقه ای اعمال می شود لذا پیشنهاد می گردد این مورد بعنوان یک برنامه ی عمومی و کلی طراحی و در برنامه ی

آموزشی درس عربی گنجانده و نمره ارزشیابی برای آن لحاظ گردد.

۲: روش مکالمه :

یکی دیگر از روشهای جذاب و علمی و مطلوب در تدریس و یاد دهی درس عربی پرداختن به موضوع مکالمه است این موضوع می تواند در دسته های گروهی اجرا و عملی شود و هر گروه موظف به اجرای قسمتی از مکالمه باشند اما متاسفانه مثل مورد قبلی این مورد در کتب درسی جایگاهی ندارد و به هیچ وجه به این امر آموزش پرداخته نشده لذا پیشنهاد می گردد موضوع مکالمه بعنوان یک برنامه ی هدفمند و کلی طراحی و در برنامه ی کتب درسی گنجانده شود. در غیر این صورت علیرغم جایگاه وسیع آن هیچ توفیقی حاصل نخواهد شد.

۳: بررسی ترجمه ی متون درسی:

یکی از ایرادات اساسی در این زمینه این است که اکثر معلمان بنا به دلایلی ترجمه متون درسی را بصورت املایی گویی اجرا وبه آن صورت نقش اساسی در تدریس ویاددهی این مورد ایفا نمی کنند ودانش آموز نیز چون روش یاددهی وتدریس این مورد منطقی نیست ترجمه را بصورت املایی یادداشت وبطور طوطی وار حفظ می کند ودرک وفهم عمیق به دنبال ندارد. بهترین روش تدریس در این زمینه این است که معلم در اجرای این قسمت، دانش آموزان را به گروههایی تقسیم بندی وبرای هر گروه قسمت هایی از متن عربی را تعیین تا نماینده ای از هر گروه ترجمه متن را در تخته سیاه نوشته وبعد از اتمام بررسی تمام ترجمه، ارزشیابی کتبی از کل کلاس نتیجه یادهی ویادگیری را منعکس می کند. البته معلم می تواند برای هر یک از اعضای گروه متناسب با فعالیتشان نمره تشویقی در نظر بگیرد.

روش دیگر برای این مورد این می تواند باشد که معلم از قبل افرادی را تعیین تا بررسی ترجمه وتدریس این بخش برعهده ی آنها باشد.

البته چنانچه می خواهیم این مورد جزو برنامه ی اصلی وآموزشی باشد متون ترجمه جذاب ورسا باشد لازم است تغییراتی جامع وساختاری در قسمت ترجمه انجام شود.

۴: روش تدریس قواعد:

یکی از پیچیده ترین بخش های عربی بخش قواعد می باشد که نیاز به دقت وحوصله ی بیشتری را می طلبد تا این قسمت مورد تدریس واقع شود. متاسفانه یکی از عوامل پیچیده بودن قواعد، روش بیان خود کتاب های درسی می باشد که قواعد را بصورت

کلیشه ای ومبهم بیان کرده اند که این باعث بروز مشکلاتی شده از جمله اینکه چنانچه دانش آموزی بخواهد قواعد را قبل از معلم از خود کتاب بیاموزد چندان تفهیمی حاصل نخواهد شد وبرای تدریس بخش قواعد تکیه ی دانش آموز بیشتر آموخته هایش از تدریس معلم است نه خود کتاب.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی اسمان مراجعه نمایند . www.asebankafinet.ir

پیشنهادهای بنده برای تدریس قواعد عربی :

بنابراین برای تدریس بخش قواعد که در واقع سخت ترین قسمت آموزش عربی است موارد زیر پیشنهاد می شود :

الف: قواعد در کتب عربی به حداقل برسد وقواعدی که واقعا نیاز بوده بیان شود واز ذکر قواعد کلیشه ای و به درد نخور خودداری گردد بالطبع این کار،وظیفه دفتر تالیف وکتب درسی می باشد و به نظر اینجانب تا این مورد تحقق نیابد اصلا شاهد پیشرفتهایی نخواهیم بود .

ب: چنانچه می دانیم در زبان عربی اقسام کلمه فعل ،حرف واسم می باشد برای تدریس وتفهم این اقسام پیشنهاد می شود کتب درسی این تقسیم بندی را انجام داده و در هر پایه این موارد جداگانه وبصورت کامل توجیه وتدریس شود و قواعد فعل واسم وحرف در هر پایه ی متوسطه در ۳بخش جدا از هم مورد تدریس قرار گیرند. یعنی درسهای عربی در هر پایه از ۳ بخش فوق تشکیل شوند.

ج: از آنجایی که نقش معلم در اجرا وتدریس قواعد بیش از خود کتاب می باشد پیشنهاد می شود کتابهای درسی موضوع قاعده ی هر درس را اعلام وکار اصلی وتدریس قاعده را برعهده ی معلم واگذار نمایند درچنین صورتی هم نقش معلم پررنگ تر می شود وهم تفهم قواعد ساده تر می شود.

ه:روش حل تمرین :

در مورد تمرینات چنانچه حجم تمرینات به حداقل رسیده شود بهترین روش برای انجام آن روش گروهی وروش آزمون کتبی وروش فردی بصورت حل تمرین در کلاس است.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی اسمان مراجعه نمایند. www.asebankafinet.ir

ج: سایر الگوهای فعال تدریس که در کلاس ها بکار می بردم

۱: الگوی تدریس اعضای تیم در تدریس عربی

در این الگو به جای اینکه در ابتدا معلم تدریس کند فراگیران نقش معلم را ایفاء می کنند و تدریس توسط «اعضای تیم فراگیران» انجام می شود.

این کار در حل ترجمه متون عربی و نیز حل تمرینات کارآیی بیشتری می تواند داشته باشد.

۲: نقش معلم قبل از اجرای الگو در تدریس عربی:

معلم قبل از حضور و اجرای این الگو در کلاس، یک نقش اساسی دارد:

متن درس را از نظر کیفیت مطالب به چند قسمت متعادل تقسیم بندی می کند تا هم متن آن قرائت شده و هم ترجمه آن متن مورد بررسی واقع شود.

۳: ویژگی های متن درس در تدریس عربی:

۱- محتوای متن درس برای فراگیران قابل فهم و درک و دارای تازگی و متناسب با نیازهای عصر امروزی باشد. متن های درسی که چنین ویژگی را نداشته باشند با این الگو کارآیی چندانی ندارد. این مورد بعنوان یک مشکل حاد در کتب فعلی عربی موجود است. زیرا متون ترجمه اغلب در در کلیه ی کتب درسی تازگی و تنوعی نداشته و نیازهای امروزی متناسب نیستند.

۲- متن درس طوری باشد، که تقسیم بندی آن به صورت موضوعی باشد.

۳- تقسیم بندی متن درس از حیث محتوی و درجه دشواری مطالب نیز متعادل باشد.

۴- متون هر درس مستقل از دروس دیگر باشد، یعنی اینکه موضوع هر متن متفاوت از درسهای دیگر بوده و بالطبع متن های دروسی که از لحاظ

موضوعی عین دروس دیگر باشد، با این الگو کارآیی ندارد.

نقش معلم در تدریس زبان عربی :

دو اصل چه می خواهیم انجام دهیم و چگونه می خواهیم انجام دهیم ارکان اساسی هر برنامه ریزی به شمار می آیند و آنچه در این مختصر می خواهیم انجام دهیم بررسی نقش معلم در آموزش زبان عربی است .

در فرآیند آموزش معلم نقش انکار ناپذیری دارد به طوری که اگر ما بهترین روشها و الگوهای تدریس را تعیین کنیم و مناسب ترین کتاب را نیز با محتوای عالی تدوین کنیم آموزش ما بدون داشتن عامل اجرایی کارآمد و بدون در نظر گرفتن نقش اساسی معلم ثمر بخش نخواهد بود. کتاب عربی متناسب با متون دینی و واجد همه شرایط و جوانب در صورتی مفید فایده خواهد شد که معلم ما معلمی آماده باشد . معلم آماده یعنی معلمی که :

۱- به حرفه معلمی و اهمیت و ارزش آن اعتقاد راسخ داشته باشد .

۲- به زبان عربی علاقه مند باشد و از آن لذت ببرد و به آن عشق بورزد .

۳- به اصول تدوین کتاب و ساختمان قواعد و متون آن و هدف های رفتاری هر درس واقف باشد.

از الگوها و شیوه های بهره مند بوده و توانائی داشته باشد . هر روش را در جایگاه خود به کار ببرد

..

واما نکاتی دیگر مطرح است که باید مورد توجه قرار بگیرد

:

۱- انتخاب و بکارگیری روش های تدریس مناسب :

آموزش در مدارس ما از دو بیماری مزمن رنج می برد که یکی در معلم و یکی در دانش آموز است . بیماری مزمنی که بسیاری از معلمان گرفتار آن هستند ارائه درس با استفاده از تکنیک سخنرانی است ؟ آن هم تمام وقت کلاس را در صورتی که زمان کمی را می توان به این بخش اختصاص داد و بقیه وقت کلاس باید بر اساس برنامه از قبل طراحی شده از مشارکت دانش آموزان در جریان آموزش کلاس بهره گرفت .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایید. www.asebankafinet.ir

بیماری مزمن دانش آموزان بهره گیری از قدرت حافظه و به ذهن سپردن مطالب و عدم تحقیق و بحث و دقت است .

معایب و نقدهایی که به کتاب های عربی دبیرستان از نظر بنده وارد می باشد :

امروزه روشهای تدریس فعال یکی از نیازهای ضروری آموزش است و چنانچه این مسئله بعنوان یک برنامه کلی مد نظر باشد و برنامه ریزی اصولی و مدون در این خصوص انجام شود شاهد پیشرفت های بسیار علمی و عملی خواهیم بود. اما متأسفانه اکثر کتب درسی هیچ کدام بر اساس روشهای نوین تدریس طراحی نشده اند و به همین سبب باعث بروز نوعی تضاد و دوگانگی در شیوه های فعال تدریس هستیم. به همین منظور اینجانب خلاصه ای از معایب کلی کتب عربی را بازگو می کنم تا انشاءاله اول وضعیت این کتابها یک تغییر اصولی و بنیادین داشته بعد انتظار داشته باشیم روشهای فعال تدریس و یاددهی جایگزین روشهای قدیمی و سنتی گردد، بالطبع اگر وضعیت کتب عربی اصلاح و تغییر نیابد و یا تغییرات سطحی و کلیشه ای باشد شاهد هیچ پیشرفتهایی در زمینه های تدریس و یاددهی کتب عربی نخواهیم بود. و روشهای فعال تدریس رعایت نمی شود و اگر رعایت شود نیز سلیقه ای خواهد بود.

معایب کلی کتب عربی با ارائه پیشنهادها و روش تدریس هر مورد :

۱: اکثر متون دروس عربی که برای ترجمه در نظر گرفته شده اند اولاً پر حجم و ثانیاً به لحاظ کاربردی هیچ کدام متناسب با نیازهای عصر امروزی نیستند و به همین منظور چندان مورد توجه کاربردی نیستند. پیشنهاد اینجانب برای این قسمت این است که متون ترجمه اولاً متناسب با نیازهای عصر امروزی بوده و هر متن در ارتباط با موضوعهای تازه و متنوع مانند داستانها و حکایت های آموزنده ی اخلاقی و تربیتی، مسائل و تحولات تاریخی و سیاسی جهان امروز و نیز مطالب و مفاهیم علمی (پزشکی، هنری، خانوادگی، روانشناسی، اقتصادی و اجتماعی و...) باشد تا انگیزه های لازم ایجاد و مضاعف گردد و ضمناً قسمت ترجمه فقط در یک بخش در نظر گرفته شود. وجود قسمتهایی مانند "کیف" و "کارگاه ترجمه" و "ترجمه برخی تمرینات" وجود قسمت های

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایند. www.asebankafinet.ir

اختیاری (فی ظلال القرآن و فی رحاب نهج البلاغه) که هدفشان بیشتر به ترجمه مربوط می شود نه تنها هیچ کمکی به تدریس فعال ترجمه نمی کند بلکه به نوعی زمان تدریس را هدر می دهد وانگیزه و علاقه را در نزد فراگیران کاهش داده و هدف فقط کسب نمره می باشد نه آموزش. چنانچه این پیشنهاد در این زمینه عملی گردد بهترین روش فعال تدریس برای بخش ترجمه در وهله ی اول قرائت متن هر درس جهت پیشرفت دانش آموزان در زمینه قرائت متون عربی و سپس تقسیم دانش آموزان به گروههای مختلف جهت حل ترجمه و در پایان انتخاب یک یا دو نفر از هر گروه جهت بررسی ترجمه در پای تخته سیاه جهت نظارت معلم و ارزشیابی پایانی می تواند عملی گردد. البته با حذف قسمتهای " کیف " و " کارگاه ترجمه " و " ترجمه برخی تمرینات " و قسمت های اختیاری (فی ظلال القرآن و فی رحاب نهج البلاغه).

۲: یکی دیگر از معایب حاد کتب عربی نبود بخشی بنام " مکالمه " می باشد به نظر اینجانب هدف از آموزش و تدریس درس عربی

باید مبنایش بر پایه ی مکالمه باشد و چنانچه در آموزش زبان آنهم زبان غیرمادری " مکالمه " نباشد، آموزش جنبه رسمی پیدا نخواهد کرد و صرفاً یک نوع رفع تکلیف خواهد بود. پیشنهاد بنده در این زمینه این است که بخش " مکالمه " در کلیه کتب عربی ایجاد شده و متون مکالمه بر پایه ی مکالمه های روزمره ی زندگی از قبیل خانوادگی، اجتماعی و تحصیلی باشد. چنانچه این پیشنهاد نیز عملی و تدوین گردد بهترین روش فعال تدریس برای این مورد این می تواند باشد که اول خود معلم این مکالمه را با چند تن از دانش آموزان توانا اجراء و سپس با تقسیم دانش آموزان به گروههایی از آنها می خواهد مکالمه را اجرا کرده و هم بر نحوه ی اجرای دانش آموزان نظارت داشته و هم ارزشیابی پایانی از آنها بعمل می آورد. امروزه در کتب عربی ارزشیابی شفاهی مفهوم عمومی ندارد لذا با وجود " مکالمه " و " قرائت متون عربی " ارزشیابی شفاهی می تواند جایگاه جدیدی برای خود باز نماید.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایند . www.asebankafinet.ir

۳: سومین عیب کتب عربی بخش " قواعد " می باشد . این بخش بصورت پیچیده و نابسامان در کل کتب عربی بیان شده طوریکه مشکل ترین قسمت تدریس عربی برای هر فراگیری همین بخش قواعد است. پیشنهاد بنده برای این بخش این است که قواعد عربی در کل کتب عربی به نوعی سازماندهی شوند یعنی اینکه قواعد به درد بخور حفظ وقواعد کلیشه ای و غیر ضروری حذف شوند تا هم تفهیم قاعده راحت تر بوده و هم انگیزه در نزد فراگیران بیشتر و بیشتر شود. بهمین منظور برای این سازماندهی می توان هر کتب عربی را به چهار بخش زیر تقسیم بندی نموده و متناسب با هر بخش دروسی را در نظر گرفت:

بخش اول: اسم بخش دوم: فعل بخش سوم: حرف بخش چهارم: التحلیل الصرفی والاعراب

بهترین روش تدریس فعال برای بخش قواعد در وهله ی اول نقش و بیان خود معلم بوده و نیز استفاده از پوسترها و سی دی های آموزشی می باشد. البته این مورد را هم فراموش نکنیم که سازماندهی برای بخش قواعد جهت ایجاد روشهای فعال تدریس و یاددهی لازم و ضروری است.

۴: چهارمین عیب کتب عربی نحوه ی بیان تمرینات می باشد. پرحجم بودن تمرینات مانع از ایجاد انگیزه و تفهیم می شود بالطبع ضروری است از حجم تمرینات عربی تا حد بسیاری کاسته شود و بصورت کلی درآید. پیشنهاد بنده برای حل تمرین و تدریس این قسمت این است که اولاً حجم تمرینات فقط برای کلاس در نظر گرفته شود یعنی کل تمرینات در کلاس حل شود و به زمان خانه موکول نشود ثانیاً معلم برای ارزشیابی این قسمت می تواند یا بصورت آزمون کتبی و یا بصورت فردی و یا گروهی تدریس این قسمت را با موفقیت به پایان

برساند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایند. www.asebankafinet.ir

موانع یادگیری زبان عربی حاصل تجربیات تدریس

چندی است که بی رغبتی دانش آموزان و دانشجویان به فراگیری زبان عربی در مدارس و دانشگاهها موضوع همایشها و جلسات مختلف کارشناسان و متخصصین شده است و بعضاً راهکارهایی نیز ارائه گردیده این موضوع منجر که مطالعات زیادی را در این زمینه انجام دهم و به لحاظ تجربه کاری بیست و پنج ساله خود تصمیم به تهیه این مجموعه نمودم امیدوارم مورد توجه و استفاده خوانندگان عزیز قرار گیرد.

انسان موجودی دارای عقل و اندیشه و موجودی است که مسؤول آفریده شده و به منظور برآورده ساختن نیازهای خود ناچار است به صورت اجتماعی زندگی کند او در این شرایط نیاز مند وسیله ارتباطی در حد بالایی احساس است. و از آن جایی که سخن گوی اندیشه ی انسان زبانش است لذا جهت برقراری ارتباط باید زبان همدیگر را بفهمند . گفته شده تنوع زبان امروزه به حدی است که حدود ۴۰۰۰ زبان را معرفی کرده اند.

تعدد زبانی و نمادهای نوشتاری و نیاز روزافزون انسانها در دهکده جهانی به برقراری ارتباط و استفاده از امکانات علمی، فنی و... یکدیگر، ضرورت یادگیری بعضی از زبانهای دنیا را بسیار حتمی نموده است. از جمله یادگیری زبان انگلیسی و عربی برای ایرانیان. این آموزش در آموزش و پرورش کشور ما از دوره راهنمایی به طور رسمی آغاز می شود و سالانه وقت زیادی از معلمان و دانش آموزان صرف یادگیری مسائل مختلف این زبانها به عنوان زبان خارجی می شود.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایند. www.asebankafinet.ir

در اینجا این سؤال مطرح می شود که آیا نظام تعلیم و تربیت به اهدافی که در یادگیری زبان های خارجی تعیین نموده است، دست می یابد؟ تا چه حد این اهداف با روش های فعلی قابل دستیابی اند؟ موانع موجود کدامند؟ در این مقاله به برخی از موانع فعلی در یادگیری زبان های خارجی در نظام آموزش و پرورش پرداخته شده است.

بدین منظور این موانع در چند مقوله زیر مورد بحث قرار می گیرند:

۱- عوامل مربوط به دانش آموزان

۲- عوامل مربوط به جامعه

۳- عوامل مربوط به نظام آموزشی

۴- عوامل مربوط به معلمان

در نظام تعلیم و تربیت اساس همه ی برنامه ریزی ها بر محوریت دانش آموز است. بنابر این ویژگی های آنان در تسهیل یا دشواری یادگیری تمام دروس مؤثرند. این ویژگی ها در یادگیری دروسی که برای آنان تازگی دارند از اهمیت بیشتری برخوردار خواهند بود. ویژگی های دانش آموزان در دو حیطه شناختی و عاطفی با یادگیری دروس زبان خارجی مرتبط می شوند. از ویژگی های شناختی آنان می توان به هوش، تجارب و آموخته های گذشته اشاره کرد. هوش دانش آموزان در یادگیری تمامی دروس تأثیرگذار است. تجارب و آموخته های گذشته آنان در یادگیری دروس عربی و زبان انگلیسی به شکل خاصی نقش بازی می کند. بدین

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایند. www.asebankafinet.ir

صورت که دانش‌آموزان در کلاس اول راهنمایی تقریباً بدون گذراندن هیچ درس پیش‌نیاز، یادگیری این درس را آغاز می‌کنند و طبیعی است که عملکرد آنان در این درس در مقایسه با دروس دیگر از جمله ریاضی، فارسی و... متفاوت و احتمالاً پایین‌تر باشد. تحقیقات مختلف از جمله تحقیق بلوم در چندین کشور دنیا نشان داده است که رفتارهای ورودی شناختی نقش مهمی در یادگیری آموزشگاهی دارند، بنابراین، یکی از موانع یادگیری دروس عربی و زبان انگلیسی فقدان رفتارهای ورودی شناختی کافی در دانش‌آموزان است.

در حیطه عاطفی و رفتارهای ورودی عاطفی می‌توان به تجارب دانش‌آموزان که در سال‌های قبل از یادگیری زبان عربی و انگلیسی از طریق اعضاء خانواده (خواهران و برادرانی که در دوره راهنمایی و دبیرستان تحصیل می‌کنند) و دوستان و... کسب می‌شوند، اشاره کرد.

به نظر می‌رسد که بیشتر دانش‌آموزان در هنگام ورود به کلاس‌های این دو درس نگرش مثبتی نسبت به یادگیری آنها ندارند و احتمالاً یا دارای حالتی خنثی و یا منفی هستند.

با توجه به اینکه تحقیقات قبلی نقش رفتارهای ورودی عاطفی را در یادگیری دروس تقریباً ۲۵ درصد بیان داشته‌اند، لذا می‌توان گفت که ۲۵ درصد از علت پیشرفت یا عدم پیشرفت دانش‌آموزان در این درس به رفتارهای ورودی عاطفی آنان مربوط می‌باشد. (بلوم به نقل از سیف، ۱۳۶۳).

عامل دوم در زمینه رفتارهای ورودی عاطفی به انگیزه دانش‌آموزان بر می‌گردد. در واقع هیچ فردی بر نقش انگیزه در یادگیری تردید ندارد و این انگیزه در یادگیری زبان خارجی به دو شکل مطرح می‌باشد:

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایید. www.asebankafinet.ir

انگیزه یکپارچه و انگیزه وسیله‌ای مطالعات پژوهشی گسترده ثابت کرده‌اند که زبان‌آموزان هنگامی بیشترین موفقیت را کسب می‌کنند که فرهنگ و مردم وابسته به زبان خارجی مورد مطالعه خود را دوست داشته باشند و بخواهند با جامعه‌ای که در آن به آن زبان تکلم می‌شود، آشنا شوند. این حالت را اصطلاحاً انگیزه یکپارچه گویند. منظور از انگیزش وسیله‌ای این است که در این نوع انگیزه هدف از یادگیری زبان خارجی بیشتر کاربرد آن است، مانند گذراندن واحد درسی یا آماده شدن برای کنکور. زبان‌آموزانی که دارای انگیزه وسیله‌ای هستند، موفقیت چندانی در کلاس‌های زبان خارجی کسب نمی‌کنند. حال اگر بی‌انگیزگی تعدادی از دانش‌آموزان در زبان عربی و انگلیسی به این عامل افزوده شود، پیش‌بینی عملکرد آنان در یادگیری این دروس بسیار آسان خواهد بود و آن هم این است که صرف داشتن انگیزه ابزاری باعث یادگیری سطحی دروس مذکور خواهد شد و نداشتن انگیزه هیچ‌گونه یادگیری را به دنبال نداشته و حتی باعث احساس استرس و سرانجام ایجاد تنفر نسبت به کتاب و دبیران این دروس خواهد شد (گرچی، ۱۳۷۵).

به عبارتی دیگر، می‌توان گفت فراگیرانی که دارای انگیزه یکپارچه هستند، می‌توانند در یادگیری زبان خارجی موفقیت کسب نمایند، حال آنکه زبان‌آموزان واجد انگیزه وسیله‌ای ممکن است حتی در هنگام قرار گرفتن در بافت زبان دوم، موفقیت چندانی به دست نیاورند.

البته میزان قرار گرفتن در معرض زبان دوم نیز اهمیت دارد. هیچ کس نمی‌تواند بدون اینکه به اندازه کافی در معرض زبانی قرار گیرد، بر آن مسلط شود. مهم‌ترین برنامه‌های زبانی طوری طرح‌ریزی می‌شوند که از هر

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی اسمان مراجعه نمایند. www.asebankafinet.ir

سه عامل مورد بحث یعنی انگیزه یکپارچه، وسیله‌ای و قرار گرفتن در معرض زبان و بافت زبان موردنظر استفاده کنند.

از این رو برنامه‌های تابستانی در خارج از کشور (مثل سفر حج یا زیارت عتبات عالیه در کشورهای عربی) یا برنامه‌های مربوط به گذراندن سال آموزشی در خارج از کشور موجب خواهد شد تا آنانی که از انگیزه یکپارچه برخوردارند فرصت یادگیری زبان را در بافتی پیدا کنند که در همان زبان به منزله وسیله ارتباطی عمده عمل می‌کند و لذا فرصت استفاده دائمی از آن زبان را به دست می‌آورند. هر چند که انجام این راهبرد پیشنهادی برای نظام آموزش و پرورش تقریباً امکان‌پذیر نیست.

یکی از عواملی که باعث کاهش انگیزه وسیله‌ای دانش‌آموزان نسبت به یادگیری درس عربی می‌شود این است که این درس برای آنان جنبه کاربردی ناچیزی دارد. بدین معنی که یک دانش‌آموز ممکن است این گونه پیش‌بینی نماید که تا پایان عمر خود با یک فرد عرب زبان مواجه نخواهد شد و یا در شرایطی قرار نخواهد گرفت که مجبور به استفاده از آموخته‌های کلاسی خود شود. علاوه بر این، چنانچه دانش‌آموزان قصد ادامه تحصیل در دانشگاه را نداشته باشد و یا رشته مورد علاقه او در دانشگاه نیازی به یادگیری زبان عربی نداشته باشد، انگیزه وسیله‌ای او بسیار کاهش خواهد یافت.

عاملی که در کاهش انگیزه یکپارچه دانش‌آموزان نقش دارد وجود نگرش منفی و یا خنثی نسبت به مردمان کشورهای عرب‌زبان در زمینه پیشرفت علمی، تکنولوژی و انسانی است. این عامل باعث می‌شود تا شاید هیچ

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایند. www.asebankafinet.ir

دانش‌آموزی آرزوی زندگی و تحصیل در کشورهای عرب‌زبان را در ذهن نداشته باشد و لذا ضرورتی برای یادگیری این درس احساس نکند.

از عوامل مربوط به جامعه می‌توان به ناکافی بودن مؤسسات آموزش زبان عربی در سطح شهرها اشاره نمود. ملاحظه می‌شود که برای یادگیری زبان انگلیسی، دانش‌آموزان می‌توانند در مؤسسات خصوصی آموزش زبان شرکت نمایند. اما در خصوص زبان عربی چنین مؤسساتی یا وجود ندارد و یا بسیار محدوداند. طبیعی است که دانش‌آموزان با یادگیری زبان انگلیسی در دوره ابتدایی و یا همزمان با درس زبان انگلیسی در مدرسه می‌توانند عملکرد بهتری در این درس از خود نشان دهند ولی در درس عربی این امتیاز در جامعه ما وجود ندارد.

در جامعه، مردم و خانواده‌ها نیز اهمیتی که برای یادگیری زبان انگلیسی قایل‌اند، نسبت به درس عربی و زبان عربی قایل نیستند. به عبارتی دیگر، ضمن بی‌اهمیت دانستن یادگیری زبان عربی، نگرش چندان مثبتی به تکلم با آن زبان وجود ندارد. از این رو، تقویت‌های اجتماعی که زبان‌آموز در درس زبان انگلیسی از دیگران دریافت می‌کند، در درس عربی دریافت نمی‌نماید.

در یادگیری زبان فارسی و قواعد آن عوامل دیگری به غیر از معلم و مدرسه نقش دارند از جمله کتاب‌های غیردرسی، داستانی، رسانه‌های گروهی مانند تلویزیون و رادیو، مطبوعات مانند مجلات و روزنامه‌ها. این عوامل در یادگیری درس عربی و زبان در جامعه وجود ندارند. لذا یادگیری دانش‌آموز به فعالیت‌های معلم و کتب درس عربی محدود می‌باشد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی اسمان مراجعه نمایید. www.asebankafinet.ir

در مقایسه با دبیران زبان می توان گفت که آنان تقریباً به خوبی می توانند به این زبان تکلم کنند و با یک فرد خارجی زبان مکالمه نمایند. اما دبیران عربی در این حد توانمند نیستند، شاید یکی دیگر از موانع مربوط به معلمان وجود این قانون در آموزش و پرورش باشد که یک دبیر اگر ۳ سال این درس را در دبیرستان تدریس کرده باشد می تواند این دروس را ارائه نموده و به عنوان دبیر عربی شناخته شود. سؤال این است که آیا میزان اطلاعات یک دبیر باید صرفاً در حد مطالب کتاب باشد؟ آیا دبیری که یک شب از دانش آموزان جلوتر باشد می تواند کارایی مورد انتظار نظام آموزش را تأمین نماید؟!!

معلمان عربی شناختی از دانش زبان شناسان و روان شناسان ندارند. بدین معنی که یک دبیر عربی فاقد آشنایی لازم با یادگیری زبان و مراحل تکامل آن و روان شناسی یادگیری و روش های آموزشی کارآمد می باشد.

دبیران عربی نمی توانند اهداف تدریس زبان عربی را به حدی که دانش آموزان متقاعد شوند، تبیین نمایند و شاید علت آن نظام آموزشی باشد که این تبیین را برای دبیران بیان نکرده است و لذا هر دبیر در حد توان خود تلاش می کند تا هدف از یادگیری زبان عربی را برای دانش آموزان تبیین نماید.

بنابراین وقتی دانش آموزان پاسخ کافی نسبت به این سؤال که چرا باید درس عربی را یاد گرفت؟ دریافت نمی دارند، انگیزه لازم برای تحمل دشواری های یادگیری این درس را پیدا نخواهند کرد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایند. www.asebankafinet.ir

عدم استفاده دبیران از روش‌های متنوع تدریس در کلاس‌های عربی و تأکید صرف بر روش آموزش سنتی به صورت سخنرانی باعث افت جذابیت مطالب این درس می‌شود. عدم استفاده از وسایل کمک آموزشی نیز بر این مشکل خواهد افزود.

بنابراین، تا زمانی که اهداف یادگیری و آموزش درس عربی تبیین و اصلاح نشوند، روش‌های سنتی جای خود را به روش‌های فعال و فرآیند مدار و روش یادگیری در حد تسلط ندهند و دبیران دانش کافی در خصوص علم روان‌شناسی و زبان‌شناسی به دست نیاورند، عملکرد یادگیری دانش‌آموزان و عملکرد آموزشی دبیران در همین سطحی که وجود دارد، خواهد بود.

آیا دبیران زبان غربی در مورد تئوری‌های رشد زبان و آموزش زبان دوم شناختی دارند؟ نگاهی به واحدهای درسی گذرانده شده آنان نشان می‌دهد که آنان مستقیماً این مطالب را در طول دوران تحصیل خود فرا نمی‌گیرند. لازم است در اینجا مختصری از این روش‌ها و مطالب موردنیاز آورده شوند. اول اینکه باید خاطرنشان شود که بین زبان دوم و زبان خارجی تفاوت وجود دارد. بدین صورت که در یادگیری زبان دوم امکان قرار گرفتن زبان‌آموز در بافت آن زبان وجود دارد. اما این شرایط برای یادگیری زبان خارجی میسر نیست. برای مثال برای یک فرد ترک‌زبان، زبان فارسی به عنوان زبان دوم مطرح می‌باشد و او می‌تواند در شهرهایی که به زبان فارسی تکلم می‌کنند قرار گیرد و یا از صداوسیما آن را فرا گیرد و یا در محیط مدرسه روزانه چند ساعت در معرض و بافت زبان فارسی قرار گیرد اما برای یادگیری زبان عربی و انگلیسی این امکان به راحتی فراهم نمی‌باشد و ناچاراً باید در قالب کتاب و دستورات آموزشی آن را فرا گیرد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایید. www.asebankafinet.ir

از طرف دیگر، بین یادگیری زبان اول (تکلم به زبان مادری) و زبان دوم یا خارجی تفاوت وجود دارد. بدین معنی که یادگیری زبان اول نوعی فراگیری جهانی است یعنی همه کودکان یاد می گیرند تا به زبان مادری خود تکلم نمایند. اما یادگیری زبان دوم یا خارجی برای آنان حالتی فراگیر و اجباری ندارد. یعنی یک کودک فارس زبان همان زبان مادری خود را می داند و اجباری به یادگیری زبان عربی و انگلیسی احساس نمی کند. ولی یک کودک ترک زبان ناچار می شود زبان فارسی را در مدرسه بیاموزد ولی برای یادگیری زبان عربی و انگلیسی آنچنان تحت فشار و اجبار قرار ندارند.

در واقع تنها دلیل یادگیری زبان دوم یا خارجی برآورده نشدن نیازهای ارتباطی افراد به وسیله زبان اول است. از آنجا که تعداد زیادی از همسایه های ایران را کشورهای عرب زبان تشکیل می دهند و ارتباطات بیشتری بین ایرانیان و کشورهای عرب زبان مثل عراق، کویت، عربستان و سوریه وجود دارد، برای ایجاد ارتباط با آنها، نیاز به یادگیری زبان عربی وجود دارد.

از طرفی دیگر، بخشی از کلمات زبان فارسی را لغات عربی تشکیل می دهند و به منظور ریشه یابی لغات، نیاز دانش آموزان فارس زبان به یادگیری دستورات و قواعد، صرف و نحو و واج شناسی زبان عربی بیشتر می باشد. کتاب آسمانی ما مسلمانان و بسیاری از متون دینی معتبر به زبان عربی بوده و به منظور درک بهتر و استفاده بهینه از آن، یادگیری زبان عربی ضروری می نماید. سرانجام این که زبان عربی، زبان مشترک مسلمین محسوب شده و برای تحکیم ارتباطات خود لازم است به این زبان در حد تسلط آشنا شده باشند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایید. www.asebankafinet.ir

اکثر شرایط یادگیری زبان دوم مانند یکی از سه نوع زیر می باشد:

اضافی، تکمیلی و جانشینی در نوع اضافی، فرد علاوه بر یادگیری زبان اول به یادگیری زبان دوم نیاز دارد یعنی یادگیری زبان دوم در شرایط خاص موردنیاز خواهد بود. مثلاً وقتی فرد برای مدت کوتاهی به یک کشور عرب زبان می رود یا علاقمند به خواندن مطالب نویسندگان خارجی است.

در نوع تکمیلی، زبان دوم نقش تکمیلی برای زبان اول دارد. این مورد شامل اهل یک لهجه خاص می باشد که خواندن و نوشتن را به زبان استاندارد می آموزند مثل ایرانیان که عربی را به منظور تکمیل آموزه های دینی خود یاد می گیرند.

در یادگیری از نوع جانشینی، زبان دوم به تدریج تمامی احتیاجات ارتباطی گوینده را فراهم می سازد و از به کار بردن زبان اول در می ماند و آن را به نسل بعد منتقل نمی کند. در واقع زبان دوم جایگزین زبان اول می گردد.

لازم است در مورد روش های مهم زبان آموزی نیز سخنی به میان آید و آن اینکه این روش ها را می توان به چهار دسته زیر تقسیم کرد:

۱- روش دستور - ترجمه

۲- روش مستقیم

۳- روش تقلیدی - حفظی یا گوشه - زبانی

در روش مستقیم، معلم به زبان موردنظر صحبت کرده و تدریس می نماید. یعنی دبیر صرفاً از زبان خارجی استفاده می کند و برای درک بهتر دانش آموزان از مطالب مورد آموزش از تصاویر و وسایل کمک آموزشی بهره می گیرد. مثل درس دادن استادان دانشگاه در رشته زبان انگلیسی در روش تقلیدی - حفظی، صحبت کردن و گوش کردن مورد تأکید است و نوشتن و خواندن معمولاً یک هدف ثانویه محسوب می گردد.

در روش دستور - ترجمه، معلم به آموزش قواعد دستوری و ترجمه متون زبان خارجی می پردازد یعنی همان روش مورد استفاده دبیران عربی در نظام آموزشی ما.

البته در عمل به ندرت می توان به یک کلاس درس زبان خارجی (عربی و انگلیسی) برخورد کرد که منحصرأ براساس یکی از روش های مذکور عمل کنند، بلکه تلفیقی از این روش ها به کار برده می شوند. ولی، در مدارس ایران و در درس عربی روش دستوری - ترجمه حالتی غالب دارد.

مشکلات مربوط به تدریس زبان عربی

مشکل اول، آشنا نبودن یا عدم رغبت معلمان به استفاده از روش های جدید آموزش زبان و به تبع آن مجهز نبودن بسیاری از مدارس و مراکز آموزشی به امکانات مورد نیاز جهت استفاده از امکانات سمعی و بصری و سیستم هوشمند آموزش.

مشکل دوم، عدم توجه کافی از سوی مؤلفین کتاب ها و معلمان به بعد محتوایی آموزش زبان عربی و تأکید بیش از اندازه بر بُعد دستوری آن. این موضوع به ویژه با وسعت بسیار زیاد قواعد دستوری در این زبان باعث کاهش انگیزه فراگیران و دشواری یادگیری آنان می شود.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایند . www.asebankafinet.ir

مشکل سوم، تدریس نتیجه مدار است که هدف از آموزش زبان عربی و یادگیری آن توسط دانش‌آموزان، پرورش توانایی پاسخگویی به سؤالات کنکور می‌باشد. مانع دیگر عامل زمان است. اگر هدف آموختن مطالب درسی در حد یکسان باشد، باید زمان موردنیاز برای همه دانش‌آموزان فراهم شود مطالب فعلی درس عربی برای یک دانش‌آموز دارای هوش متوسطِ بالا و انگیزه وسیله‌ای بالا مناسب می‌باشد ولی برای دانش‌آموزان واجد هوش متوسط یا بعضاً متوسط پایین، نمی‌تواند کفایت کند. بنابراین اگر هدف آموزش و پرورش رسیدن به یادگیری یکسان در فراگیران باشد باید تفاوت‌های شناختی و انگیزشی آنان را در نظر گرفته و زمان‌های متفاوتی را صرف رسیدن به این هدف نماید.

مشکل چهارم، عدم استفاده از معلمان متخصص رشته زبان و ادبیات عربی. این مشکل به ویژه در سطوح پایین تر موجب می شود دانش آموز به خوبی مورد تعلیم قرار نگیرد و در سطوح بالاتر با مشکل جدی برخورد می کنیم.

مشکل پنجم، یکی از مهمترین مشکلاتی که در سنوات اخیر، نظام آموزش و پرورش و آموزش عالی مبتلا به آن شده است توجه افراطی به موضوع میزان قبولی (درصد قبولی) معلمان و مدرسان است که این امر موجب شده برخی از معلمان یا مدرسان به منظور مورد بازخواست قرار نگرفتن و یا از دست ندادن کار خود اقدام به دادن نمرات غیر واقعی نمایند که ضربات سهمگین این اقدام موجب شده محصول چندین ساله وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم این باشد که سالیانه هزاران جوان بدون داشتن سواد و تخصص مورد نیاز فارغ التحصیل شوند .

تدریس قواعد به منظور کمک به تسهیل یادگیری زبان عربی است. به نظر می‌رسد در تدریس دروس عربی در سیستم آموزش و پرورش ایران، این نکته بالعکس اجرا می‌شود، یعنی به جای تأکید و تلاش در جهت ژرف‌سازی مکالمه ی عربی و رسیدن به هدف این درس که همان قرائت و ترجمه صحیح متون دینی می‌باشد آن قدر به نکات دستوری پرداخته می‌شود که ضیق وقت تدریس این کتب مانع از وقت و سرمایه‌گذاری زمانی برای قرائت ترجمه صحیح می‌گردد. با توجه به اینکه مؤلفین این کتب هم در دستور

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی اسمان مراجعه نمایید. www.asebankafinet.ir

کارشان این نکات را گنجانده‌اند ولی نتیجه مداری فرایند تدریس باعث می‌شود که جهت تقویت توانایی

دانش‌آموزان در پاسخ‌دهی به سؤالات کنکور همین‌بخش مذکور یعنی دستور زبان اهمیت بیشتر بیابد.

فروشگاه علمی اسمان

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایند. www.asebankafinet.ir

پیشنهادات روش های تدریس عربی

۱- معلمان سعی کنند مانند همه ی کشورها توسعه یافته یا درحال توسعه از روش های نوین در تدریس استفاده کنند و از روش های سنتی چند صد ساله فاصله بگیرند.

۲- در آموزش زبان معلم باید به موضوع تمرین و تکرار بسیار اهمیت دهد و حد الامکان قسمتی از درس را به زبان عربی تدریس نماید.

۱- برگزاری برنامه ی اردوهای تابستانی دانش آموزان در مناطق عرب نشین ایران تا با محاوره عربی آشنا شوند.

۲- استفاده از یادیارها (کلمات اختصاری) برای یادآوری قواعد.

۳- تبیین اهداف آموزش کتب عربی در ایران برای دانش آموزان و معلمان.

۴- حل مشکل ضیق وقت تدریس کتب عربی (حجم مطالب دستوری کاهش یابد یا زمان تدریس این کتب افزایش داده شود).

۵- فقط از دبیران متخصص در رشته ادبیات عرب جهت تدریس کتب عربی استفاده شود.

۶- مشکل نتیجه مداری کنکور حل شود تا دبیران عربی به تدریس فرایند مدار روی آورده و از صرف بیش از اندازه زمان برای تبیین قواعد دستوری بپرهیزند.

شیوه های ایجاد علاقه در دانش آموزان نسبت به درس عربی حاصل تجربیات

تدریس :

- ۱- استفاده از فیلمهای آموزشی :
- ۲- تهیه نوارهای صوتی از کتاب درسی
- ۳- تهیه کتاب کار
- ۴- تهیه فلش کارت برای استفاده معلمین کلاس اول راهنمائی
- ۵- تهیه پوستر
- ۶- در تألیف کتاب درسی از تجربیات یک معلم توانا استفاده شود .
- ۷- متن دروس باید شاد ، علمی و مناسب یک دانش آموز پور شور و هیجان باشد .
- ۸- تصاویر کتب درسی باید بسیار زیبا و با نشاط باشند .
- ۹- ضرورتی ندارد صورت سؤالات به عربی داده شود . (درسال اول دبیرستان) .
- ۱۰- مسئله حروفچینی و صفحه آرائی و هنر نمائی و سلیقه نشان دادن در صفحات کتاب ها
- ۱۱- اجرای المپیاد عربی در سطح ایران عامل مهمی در ایجاد علاقه در دانش آموزان است .
- ۱۲- تجهیز مدارس به کتب مرجع قواعد و لغت نامه های عربی به فارسی و بالعکس و نیز مجلات عربی مانند (الهدی) .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

۱۳- استفاده از دبیر متخصص در مقطع راهنمایی .

۱۴- عدم تکیه به قواعد خشک و بی روح دستور زبان به خصوص نحو زیرا هدف اصلی درک مطلب و فهمیدن متون و ترجمه لغت است .

۱۵- مکالمه عربی آن هم به شیوه نوین امروزی .

۱۶- استفاده از بحث مکالمه در کلاس در حد استفاده از متون دینی به وسیله پرسش و پاسخ به زبان عربی و نیز تحلیل ساده برخی از مباحث در قالب جملات توسط فراگیر و با استمداد از معلم و رسانه های گروهی و

۱۷- بهره گیری از آیات قرآنی و احادیث (کوتاه و متنوع) مستعمل در زبان فارسی به هدف ملموس نمودن آن واژگان در ادبیات و فرهنگ فارسی .

۱۸- نکته مهم دیگری که می تواند در دانش آموزان ایجاد علاقه کند تسلط نسبی دبیر عربی به این زبان است . دبیران ما بر نکات صرفی و نحوی تسلط و اشراف کامل دارند اما متأسفانه از بیان جملات حتی خیلی ساده هم به زبان عربی در کلاس درس خودداری می کنند . برنامه ریزان کتاب های درسی ما باید مشخص کنند که برای دستیابی به چه هدفی درسی به نام عربی را در برنامه ریزی گنجانده اند

در بحث شیوه های ایجاد علاقه «خلاقیت» جایگاه ویژه ای دارد این نوع آوری و خلاقیت از میان ارکان آموزش به معلم و تا حدی به کتاب درسی بر می گردد که باید با استفاده از تمثیل و بهره گیری از روش های فعال و جذاب تدریس و بکارگیری استعداد های هنری بالقوه دانش آموزان به شیوه های گوناگون عرضه گردد یکی از عرصه های نمود خلاقیت در یافتن ابزارهای کمک آموزشی مناسب میباشد .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی اسمان مراجعه نمایند. www.asebankafinet.ir

۱۹- مجهز شدن معلمان عزیز درس عربی به مسائل و شیوه های نوین تدریس گامی دیگر در جهت علاقه مندی دانش آموزان به زبان عربی است. ابزارهای کمک آموزشی برای درس عربی بسیار کم است و بیشتر به گچ و تخته منحصر می شود. کلاس های آموزشی ضمن خدمت - با در نظر گرفتن امتیازاتی برای دبیران شرکت کننده و یا پرداخت حق التدریس به آنها در ازای ساعات شرکت در جلسات ضمن خدمت - که باید تمام دبیران عربی را پوشش دهد و از متخصصان و دبیران با سابقه و صاحب ذوق دعوت شود تا آموزش دهند و خلاصه کلام اینکه باید هر از چند گاهی آزمون علمی و تخصصی بین دبیران عزیز برگزار شود تا معلمان محترم از مطالعه فاصله نگرفته و همیشه با دست پر و اندوخته علمی فراوان وارد کلاس درس شوند

۲۰- استفاده از نمایشنامه عربی برای آموزش متون درس های عربی

۲۱- پرسش و پاسخ با استفاده از کارت هایرنگی برای تفهیم کلمات و اصطلاحات

۲۲- ترغیب و تشویق دانش آموزان دوره دبیرستان به گوش دادن اخبار عربی از رادیو و تلویزیون برای ایجاد علاقه به فراگیری هر چه بیشتر زبان عربی .

۲۳- بیان حدیث در ابتدای شروع هر کلاس توسط معلم عربی برای ایجاد جو معنوی در کلاس درس عربی .

۲۴- ترغیب و تشویق دانش آموزان برای ضبط اخبار عربی و برنامه های آموزشی زبان عربی برای آشنایی با متون دینی و معارف اسلامی و ارائه آن به کلاس درس به عنوان کار در کلاس .

۲۵- مزین کردن دفتر تمرین عربی با استفاده از خلاقیت های فردی و کارهای هنری دانش آموزان به صورت های گوناگون .

۲۶- تهیه صیغه های صرف ۱۴گانه فعل های مضارع و ماضی توسط دانش آموزان در مقواهای بزرگ .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایید. www.asebankafinet.ir

۲۷- تلاوت قرآن توسط معلم یا دانش آموزان در کلاس عربی و ترکیب و تجزیه قواعد با استفاده از آیات قرآن و سخنان پیامبر (ص) وائمه اطهار (ع) .

۲۸- بیان قصه های قرآنی و قصه ها و حکایت های عربی در کلاس درس برای ایجاد علاقه به فراگیری درس های عربی .

۲۹- اهداء لوح تقدیر مزین به آیات قرآن و سخنان معصومین (ع) به دانش آموزان برای تشویق ایشان .

۳۰- تهیه کارت امتیاز عربی توسط معلم عربی برای ایجاد علاقه به فراگیری و بهره مندی از درس عربی

۳۱- تهیه دفترچه لغات عربی توسط دانش آموزان همانند دفترچه لغات انگلیسی برای به یاد سپاری بهتر معنای لغات درس ها .

۳۲- یکی دیگر از شیوه های افزایش علاقه دانش آموزان به زبان عربی این است که مولفین محترم می توانند کتاب های عربی دوره دبیرستان را به دو کتاب تقسیم کنند:

۳۳) قواعد زبان عربی که در آن تنها قواعد صرفی و نحوی و اندک یاز بلاغت با ذکر تمرینی کوتاه آورده شود

۳۴) متون زبان عربی که در آن متونی ساده از قرآن کریم ، احادیث ، نظم و نثر ساده عربی (قدیم و معاصر) انتخاب شود و اندکی هم به تاریخ ادبیات پرداخته شود . سپس در پایان هر درس از کتاب تمریناتی کوتاه در رابطه با کتاب قواعد زبان عربی بیاید . البته قابل ذکر است که این ها تنها چکیده ای از راهکارهای علاقه مندی دانش آموزان به درس عربی است و قطعاً دبیران محترم و صاحبان خرد خود دارای ایده ها و طرح های نو در این زمینه هستند و آن ها را به کار می گیرند.

پیشنهادات و راهکارها برای کلاس درس عربی

۱- معلم و دانش آموز ، باعث ایجاد انگیزه ی یادگیری برقراری ارتباط عاطفی میان معلم و دانش می شود.

۲- یکی از عوامل مؤثر در یادگیری، انجام پیش مطالعه است ، یعنی درسی که هنوز تدریس نشده است، مورد مطالعه ی قبلی دانش آموز قرار گیرد. داشتن اشتباه در این مورد ، امری طبیعی است.

۳- یادگیری کلمات جدید هر درس ، نقش بسیار مؤثری در فراگیری درس دارد. ترجمه ی متن درس و ترجمه ی جملات مربوط به تمرین ها ، در گرو دانستن معنی این کلمات است. برای خواندن کلمات جدید و یادگیری معانی آن ها ، دانش آموز در ابتدا به واژه نامه ی کتاب مراجعه می کند و از آن جا که ممکن است ، برخی کلمات به طور کامل در واژه نامه ، علامت گذاری نشده باشند ، کلمات مورد نظر را در متن درس می یابد و با توجه به تلفظ صحیح آن ها ، معانی کلمات را با تکرار و تمرین مناسب در ذهن نگه داری می کند.

۴- پس از یادگیری کلمات جدید درس و اطمینان از یادگیری کامل آن ها ، وظیفه ی دانش آموز ، خواندن متن عربی و صحیح خوانی آن است. البته متن عربی درس حداقل یک بار باید پیش مطالعه شده باشد. متن درس هر چه بیشتر خوانده شود ، در یادگیری مؤثرتر است. در خواندن متن درس در دفعات پایانی ، دانش آموز معمولاً توانایی خواندن متن را به شکل صحیح پیدا می کند و چگونگی بیان جملات را درمی یابد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایید. www.asebankafinet.ir

۵ - پس از خواندن متن ، دانش آموز نسبت به ترجمه ی آن به فارسی اقدام می کند. برای انجام این کار ، دانش آموز ، علاوه بر دانستن معانی کلمات جدید ، باید معنی کلمات خوانده شده ی قبلی را نیز بداند. به عبارتی باید معنی هریک از واژه ها را بداند. برای دستیابی به معنی این کلمات ، بهترین کار ، مراجعه به این کلمات در درس های قبلی و یا کتاب های پایه ی اول و دوم است.

۶ - سعی شود جملات به فارسی روان معنی شوند و از حفظ کردن معنی جملات ، بدون دانستن معانی یکایک کلمات خودداری شود. زیرا این امر یکی از عوامل خستگی دانش آموز است و این کار نه تنها سودی برای دانش آموز ندارد ، بلکه باعث افزایش کار دانش آموز و کاهش کارآیی او می شود. زیرا معمولاً تعداد جملات از تعداد واژه ها بیشتر است و حفظ کردن معنی جملات سنگین تر از حفظ کردن واژه هاست.

۷ - دانش آموز ، پس از ترجمه ی جملات مورد نظر ، جهت اطمینان از پاسخ صحیح ، به پاکنویس خود مراجعه می کند و در صورت داشتن خطا ، مورد را ، بررسی و اصلاح می نماید. هنگام مطالعه ی پاکنویس ، جملات بعدی باید با وسیله ی مناسبی پوشانده شود تا چشم دانش آموز ، با آن ها برخورد نداشته باشد.

۸- قواعد درس در کتاب بسیار خلاصه است با توجه به شیوه های ابتکاری معلمان محترم - که به طور جزوه در اختیار دانش آموزان قرار داده می شود - مورد بررسی قرار می گیرد.

۹ - پس از مطالعه و ترجمه ی متن و مطالعه ی قواعد ، به تمرین درک مطلب پرداخته می شود.

۱۰ - تمرین های بعدی با توجه به موارد گفته شده ، مورد بررسی و مطالعه ی دانش آموز قرار می گیرد.

۱۱ - از دانش آموزان خواسته می شود که مطالب کتاب را در کتاب البته در برگه های الصافی بنویسند تا در دسترس دانش آموز باشد.

۱۲ - کتاب های کمک آموزشی در درس عربی بر دو نوع اند: نوعی از آن ها ، متن درس ها را ترجمه کرده و پاسخ تمرین ها را در اختیار دانش آموز قرار می دهند. دانش آموزی که از این کتاب ها استفاده می

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایید. www.asebankafinet.ir

کند ، معمولاً قدرت تفکر خود را از دست می دهد و فقط به حفظ کردن پاسخ ها می پردازد. نوعی دیگر از کتاب ها ، با طرح سؤالات و پرسش ها ی مختلف ، باعث ایجاد تفکر در دانش آموز می شوند که البته باید در انتخاب آن ها دقت کرد. ضمناً برخی از این کتاب ها به طرح مباحث خارج از کتاب می پردازند که ضرورتی به مطالعه ی آن ها نیست.

۱۳ - در عربی دوم انسانی ، یادگیری درس اول از نظر قواعد ، اهمیت بسیار زیادی دارد. زیرا مجموعه ی این قواعد ، تشکیل دهنده ی ترکیب جملات که در درسهای ۹ و ۱۰ عربی اول است ، ضرورت دارد دانش آموز آن ها را بداند.

۱۴ - در عربی دوم ، یادگیری کل قواعد کتاب اهمیت بسزایی دارد و دانستن درسهای ۸ و ۹ و ۱۰ ضروری است.

۱۵ - برای حل بسیاری از تمرین های ترجمه ای در عربی دوم و حتی کنکور می توان از درس اعراب فعل مضارع استفاده کرد و بطور کلی درس پرکاربردی است.

۱۶ - در عربی سوم بعد از اعلالها بخش منصوبات ، بسیار مهم است. زیرا نه تنها در ترجمه ی متن ها به دانستن آنها نیازمندیم ، بلکه برای قوی شدن ترکیب به دانستن این قواعد احتیاج داریم.

۱۷ - در پایان پیشنهاد می شود که دانش آموزان ، جهت بالا بردن کیفیت یادگیری ، در بحث های گروهی شرکت نمایند.

۱۸- دانش آموزان کنکوری باید بدانند که ۴۰٪ کنکور از سؤالات ترجمه ای می باشد و نکات ترجمه ای کتاب در حدود ۳۵ نکته راحت و قابل فهم میباشد که با کمی تمرین و ممارست می توانید این ۸ سؤال را پاسخ دهید.

پیشنهادات به معلمان برای تدریس بهتر درس عربی حاصل تجربیات بنده

- ** تسلط معلم به روشهای مختلف تدریس از جمله پرسش و پاسخ ، حل مسئله ، روش اکتشافی و...
و استفاده از این روشها در موقع نیاز و متناسب بانوع آموخته .
- ** تسلط دبیران عربی بر زبان عربی و استفاده از این زبان در کلاس درس و برانگیختن شوق و علاقه به تحصیل بیشتر این زبان تاثیر انکارناپذیری در ایجاد انگیزه در دانش آموزان و سعی در یادگیری بیشتر آنان دارد.
- ** استفاده از مجلات و روزنامه های عربی و ترجمه جملاتی چند از آن در کلاس درس مکملی است بر عناوین ذکر شده .
- ** ایجاد برد عربی در کلاس و مدرسه و درست کردن روزنامه دیواری به زبان عربی
- ** ایجاد رابطه سالم و صمیمانه بین معلم و دانش آموزی که از معجزه آساترین روشهای موفقیت در تدریس این درس است.
- ** برقراری ارتباط بین مطالب درسی با واقعیات زندگی در ایجاد انگیزه مؤثر می باشد .
- ** استفاده معلم از فناوری نوین در تدریس این درس از جمله نوار و دی اس دی های آموزشی مختلف.
- ** مسابقه و بلاگ نویسی به زبان عربی و یا میل فرستادن به این زبان برای دوستان و معلم .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایند . www.asebankafinet.ir

**** ایجاد دفترباط بین معلم ، دانش آموز و خانواده و مدرسه و گزارش پیشرفت و یادم پیشرفت تک تک**

دانش آموزان و مطلع کردن خانواده ها ازان و تایید این دفتردر هر جلسه توسط خانواده .

**** طرح مطالب درسی به صورت پرسش های جالب : مطلب یا موضوعی را که می خواهیم کودک و نوجوان**

یاد بگیرد ، به صورت پرسش یا پرسش هایی روشن و جالب که آنها را به فعالیت ذهنی و پویندگی ترغیب نماید

، مطرح کنیم . باید تلاش نمود تا در دانش آموزان احساس نیاز به وجود آید . ** برای مطالبی که خوانده اند ،

نقاشی یا خلاصه بنویسیم .

**** جوی صمیمی و مطمئن در کلاس بوجود آوریم . تا آنها به راحتی اظهار نظر کنند، اگر چه نظراتشان اشتباه**

و غلط باشد ، آنها باید فرصت تصحیح افکار خود را در جمع صمیمانه همکلاسی های خود پیدا کنند. خلاقیت

را با ابزار محبت تقویت نماییم .

**** از روش های فعال و متنوع در تدریس استفاده نماییم و به عقاید و نظریات و دست سازه های دانش آموزان**

احترام گذاشته و اهمیت بدهیم و نظرات آنها را در آیه درس ، اداره کلاس محترم بشماریم و از طریق مسئولیت

دادن به آنها؛ اعتماد به نفس شان را تقویت کنیم .

*** به دانش آموزان بدهیم تا در مواجهه شدن با مسایل صبور باشد .**

*** از انتقادهای سازنده او نهراسیم بلکه او را تشویق نماییم .**

**** آنها را به فکر کردن عادت دهیم . به سؤالات پاسخ مستقیم ندهیم و راه حل مسائل را دیکته ننماییم**

و جواب های سطحی و گذرای آنها را به راحتی قبول نکنیم تا عادت کنند به تفکر پیرامون مسایل مطرح شده

در کلاس و اطراف خود بپردازند .

*** برای آنها سؤالات خارج از کلاس طرح نماییم .**

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایند. www.asebankafinet.ir

*سؤالات باز طرح کنیم .

*سؤالات بحث انگیز طرح کنیم .

*تکالیف ناتمام تعیین کنیم و خیال بافی آنها را سرکوب نماییم .

**بایده های جدید مقابله نکنیم .

*به کارهای خلاق نمره بیشتری اختصاص دهیم .

**و در نهایت مهارت حل مسئله را آموزش دهیم.

** در ارزشیابی ها از فراگیر آنچه را بخواهیم که فهمیده است . در واقع آزمون باید علاوه بر سنجش یادگیری

قبلی، توانایی ایجاد انگیزه پیشرفت را در او زنده کند.

*بنابراین بر نمرات امتحانی تأکید نداشته باشیم.

*بی شک ، کم شدن مشکلات انضباطی به داشتن آموزش اثربخش تری می انجامد. لازم نیست که همه

یادانش آموزان کلاس رفتار ناهنجاری داشته باشند .

** سه یا چهار دانش آموز و یا حتی یک نفر می تواند فرایند یادگیری را چنان مختل کند که حتی دانش آموزان

خوب نیز نتوانند از کلاس استفاده کنند. پیشنهاد های زیر، مدیریت کلاس درس را بهبود خواهد بخشید .

۱ - عمل کنید ، تنها واکنش نشان ندهید : عمل کردن مسلط بودن است و واکنش نشان دادن یعنی

تسلط عوامل و شرایط را پذیرفتن . بنابراین پیش از آغاز مدرسه به برنامه ریزی فنون بر قراری انضباط پردازید

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایند. www.asebankafinet.ir

، همان گونه که برای فنون تدریس و ترتیب مواد درسی برنامه ریزی می کنید نه این که صبر کنید مشکلی پیش بیاید و شما در آن زمان به دنبال وضع قانونی باشید که دیگر چنین مشکلی پیش نیاید .

۲ - مسئولیت هاراواگذار کنید : دانش آموزان درقبال رفتارشان هرچه بیش تر احساس مسئولیت کنند ، نیاز کم تری به اعمال مدیریت ازسوی معلم خواهند داشت .

۳ - عقب بایستید و به دیگران فرصت بدهید : هنگامی که دانش آموزی به سوالی پاسخ می دهد و یا هر مطلب دیگری را بیان می کند به او نزدیک نشوید، به طوری که گفتگو دونفره شود، زیرا در صورتی که دانش آموزان دیگر صدای صحبت شمارانشنوند احساس می کنند کنار گذاشته شده اند و این بی نظمی به همراه دارد.

- آرام، خونسرد و حرفه ای برخورد کنید : حتی یک بچه ی بی ادب مستحق احترام است . از فریاد زدن ، با حرکت انگشت تهدید کردن ، نگاه های تهدید آمیز و غیره اجتناب کنید .

۵ - به دانش آموزان توجه کنید و تلاش کنید تا این توجه را نشان دهید : سلام و احوال پرسی با دانش آموز در نظر گرفتن رفتار های خوب آن ها و بیان تشکر از آن ها در مواقع گوناگون مانند زمانی که برای شما کاری انجام می دهند و یا نتیجه ی خوبی در امتحانات بدست آورده اند .

۶ - رفتارهای خوب دانش آموزان را در نظر بگیرید: هر قدر که خوبی ها بیش تر در نظر گرفته شود انگیزه ی بیش تری برای تداوم آن ها وجود خواهد داشت .

۷ - از تجربه های همکارانتان استفاده کنید : خواه به صورت کلی و یا در مورد کلاس یادانش آموز خاص .

۸ - به صورت انفرادی تادیب کنید: نادیده گرفتن رفتار، اشاره، کنترل از نزدیک و کنترل همراه با برخورد

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی اسمان مراجعه نمایید . www.asebankafinet.ir

- ۹ - تفاوت های فردی و ویژگی های خاص دانش آموزان را در نظر بگیرید : به عنوان مثال اگر دانش آموزی از نظر درس شما از همکلاسان خود جلوتر باشد ممکن است به دلیل خسته شدن از مباحث تکراری باعث ایجاد بی نظمی شود . چنین دانش آموزانی را شناخته و با تمرینات خاص آن ها را سرگرم کنید
- ۱۰ - برای موقعیت های اضطراری و غیر مترقبه برنامه ریزی کنید .

۱۱ - قانون را اجرا کنید دلیل تراشی را نپذیرید

۱۲ - ارتباطات چشمی را دست کم نگیرید : وقتی قانونی را تکرار می کنید و پیامدی را به دانش آموزی می رسانید ، مستقیماً به چشمانش بنگرید و نگاهتان را بانگاهش تلافی دهید .

۱۳ - با دانش آموزان دوستانه رفتار کنید .

۱۴ - کینه توزی نکنید : هر رفتار دانش آموز را جداد نظر گرفته و تأدیب کنید . به دانش آموزان لقب ندهید ، مانند در دسرافرین ، بی ادب و ...

۱۵ - در صورت امکان برخی رفتارهای ناشایست را نادیده بگیرید .

۱۶ - عدالت را برقرار کنید .

۱۷ - نشان دهید که از آن چه در کلاس جریان دارد ، آگاه هستید : قبل از آن که رفتار انحرافی گسترش یابد فنون مدیریت کلاس را اجرا کرده و رفتار را کنترل کنید .

۱۸ - به رفتارهای طبیعی جنبه ی قانونی بدهید : به عنوان مثال به آن ها بگویید در پایان کلاس می توانند ۵ دقیقه آزادانه صحبت کنند در صورتی که در سراسر کلاس به درس توجه داشته باشند .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایند. www.asebankafinet.ir

- ۱۹ - به سخنان دانش آموزان گوش دهید : نه برای تأیید و دادن راه حل بلکه به عنوان هم دردی .
- ۲۰ - دانش آموزان را با احترام صدا کنید : استفاده از القاب خانم یا آقابه آن ها احساس بزرگی داده و قبول مسئولیت و داشتن رفتار مناسب به همراه دارد .
- ۲۱ - نام دانش آموزان را سریع به خاطر بسپارید .
- ۲۲ - انتظارات خود و نیازهای دانش آموزان را در نظر بگیرید : انتظارات خود را به طور آشکار بیان کرده و مستمر امور د تقویت قرار دهید .
- ۲۳ - دانش آموزان وقتی خسته شده باشند و یا کار به خصوصی نداشته باشند بد رفتاری می کنند : پس این فرصت را از آن ها بگیرید ، برای هر لحظه ی آن ها برنامه ای داشته باشید.
- ۲۴ - وقت شناس باشید : شما فعالیت هایی که قرار است انجام دهید به موقع انجام دهید تا الگویی برای نداشتن تأخیر در فعالیت های گو ناگون دانش آموزان باشید .
- ۲۵ - به دنبال جانشین های بهتری برای تنبیه باشید .
- ۲۶ - نتایج امتحانات و تکالیف را زود اعلام کنید : بدین ترتیب دانش آموز به اهمیت آن برای ما پی برده و با دانستن نتیجه ی فعالیت قبلی خود فعالیت جدید را بهتر انجام می دهد .
- ۲۷ - قبل از شروع درس ، حواس دانش آموزان را متمرکز کنید .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی اسمان مراجعه نمایید. www.asebankafinet.ir

۲۸ - نپرسید چرا؟ : علت بد رفتاری را از دانش آموز نخواهید. این گونه سوالات هیچ پاسخی ندارد و ممکن

است مشکلات جدیدی ایجاد کند. ۲۹ - سمبلی از رفتار مطلوب باشید : هر رفتاری را که می خواهید تقویت کنید خودتان انجام دهید البته نه این که تظاهر کنید ، اول خودتان را تغییر دهید .

۳۰ - اساس و ریشه ی رفتارهای نامطلوب را از بین ببرید

نتیجه گیری :

هدف از این تحقیق بیان تجربیات بنده به عنوان دبیر عربی در مقطع دبیرستان بود . امیدوار این تجربیات قدمی در بهبود امر تدریس این درس فراهم سازد .

ما عربی می خوانیم چون زبان قرآن و اسلام است و بسیار شیرین است . قرآن به این دلیل به زبان عربی نازل شده که پیامبر اسلام فردی عرب زبان بود و می بایست با قومش به زبان عربی سخن گوید . مورد دیگر تحدی یا همانند آوری این کتاب است اگر قرآن به زبان عربی نباشد چگونه می شود از مخاطبانی که جز زبان عربی نمی دانند در خواست کرد که برای روشن شدن حقانیت یا نا درستی ادعای پیامبر سخنی همانند قرآن بیاورند ؟

بر اساس آیان قرآن هدف از نزول قرآن به زبان عربی تعقل و درک این کتاب از سوی مخاطبان است . از دیگر حکمت های نزول قرآن به زبان عربی : پیش گیری از بهانه جویی مخالفان ، زمینه سازی برای پذیرش عرب و رد اتهام مخالفان می باشد .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد. برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی آسمان مراجعه نمایید. www.asebankafinet.ir

قرآن به زبان عربی نازل شد چرا که پیامبر سخنگوی آن فردی عرب بود همانطور که موسی (ع) عبر زبان بود و کتابش نیز به زبان عبری (قومش) بر او نازل گشته بود .

زبان عربی برای دین اسلام ووحی و قرآن از میان دیگر زبان ها برگزیده شده بود ،جز آنکه پیامبر آن عرب زبان بود و این طبیعی است .

بنابراین باید به دانش آموزان به نحو احسن عربی را آموزش داد تا بوسیله ان مفاهیم قرآن را بهتر درک کنند و موجبات زندگی خوب در دنیا و آخرت برای آنها فراهم شود .

منابع و مآخذ:

۱- تجربیات بنده در طی سال ها تدریس عربی دبیرستان

کتاب:

قرآن کریم

البحث اللغوی عند العرب

فی علم اللغه العام

نهضت شعوبیه

خدمات متقابل اسلام و ایران -استاد مطهری-

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد این تجربیات با قیمت فقط پنج هزار تومان به سایت

فروشگاهی علمی اسمان مراجعه نمایند . www.asebankafinet.ir

درس هایی در باره ی اسلام - گلدچیر- علی نقی منزوی -تهران- انتشارات کمانگیر

۱۳۵۷-ص ۱۰۱

بحارالانوار-محمود ناصری - قوم - نشردارالاثقلین-جلد ۸۹-ص ۱۰۷

مجله رشد تکنولوژی آموزشی

خسرو بهمنی وبلاگ گروه عربی مرودشت

فروشگاهی علمی اسمان